

Mahetootmisega alustamine Sissejuhatus

Euroopa Maaelu Arengu
Põllumajandusfond:
Euroopa investeeringud
maapiirkondadesse

Airi Vetemaa

Eesti Mahepõllumajanduse Sihtasutus/
Mahepõllumajanduse Koostöökogu

Airi.vetemaa@gmail.com

17.09.2021 / 12.10.2021

Tehniline juhend

- Hoia mikrofon **Mute**/hääletu peal (sisenedes oled automaatselt hääletu)
- Küsimusi saab jooksvalt esitada **Chat**'i/vestlusesse
- Küsimuste esitamiseks saad tõsta käe **Reaction** nupu alt, oota, kuni anname sulle sõna ja pane mikrofon hääle peale: **Unmute**
- Vastuseta jäänud küsimustele vastame e-maili teel
- Ettekanded paneme üles maheklubi.ee sündmuste kalendrisse
- Infopäev läheb arvesse mahetoetuse kohustusliku koolitusena - vajalik on sisenemine korrektse nimega.

Teemad

- ▶ Ülevaade mahepõllumajandusest. Mahepõllumajandus strateegiates, mahepõllumajanduse olukord meil ja mujal
- ▶ Mahepõllumajandusliku taimekasvatuse nõuded ja põhimõtted
- ▶ Mahepõllumajanduse järelevalvega seotud aspektid
- ▶ Lektorid Airi Vetemaa, Margo Mansberg
- ▶ Infopäevad toimuvad MAK 2014-2020 meetme „Teadmussiirde programm põllumajanduse, toidu ja maamajanduse tegevusvaldkonnas“, toetab Euroopa Liit.

Alustajatele mõeldud õppepäevad 2021

Infopäev: mahepõllumajanduse algõpe, praktilised kogemused

- ▶ **Aeg:** 22. september 2021 kell 10:00-14:45
- ▶ **Koht:** kogunemine Vigala külade keskuses, Kooli tn 2, Kivi-Vigala, Märjamaa vald, Raplamaa, külastame ettevõtteid Narafarm ja Väntoveis

Infopäev: mahepõllumajanduse algõpe, praktilised kogemused

- ▶ **Aeg:** 24. september 2021 kell 10:00-14:45
- ▶ **Koht:** Erto talu, Kõrenduse küla, Tartu vald, Tartu maakond, 49111

Infopäev: mahepõllumajanduse algõpe, loomakasvatus

- ▶ **Aeg:** 29. september 2021 kell 10:00-14:45
- ▶ **Koht:** veebis, keskkonnas zoom

Tutvustusring 😊

- Kes ja kust?
- Millega mahedalt tegelete, mis mahus
- Milline oli 2021.a kõige suurem väljakutse seoses mahetootmisega

Miks mahetootmine?

- ▶ **Mahepõllumajanduslik tootmine on** põllumajandusettevõtete majandamise ja toidu tootmise üldine süsteem, mis ühendab omavahel parimad keskkonna- ja kliimameetmete tavad, rikkaliku bioloogilise mitmekesisuse, loodusvarade säilitamise, rangete loomade heaolu standardite kohaldamise ning tootmisstandardid, mis on kooskõlas üha suurema hulga tarbijate nõudlusega toodete järele, mille tootmisel on kasutatud looduslikke aineid ja meetodeid.
- ▶ **Mahepõllumajanduslikul tootmisel on kahetine ühiskondlik roll** – ühelt poolt pakub see eriomast turgu, mis vastab tarbijate nõudlusele mahepõllumajanduslike toodete järele, ja teiselt poolt üldsusele kättesaadavaid hüvesid, toetades keskkonnakaitset, loomade heaolu ning maaelu arendamist.

Teadusuuringud toetavad mahepõllumajanduse positiivset mõju

Näiteks:

- ▶ FiBL: Pikaajaliselt mahepõllumajanduslikult majandatud muldadest on kasvuhoonegaaside emissioon hektari kohta 40% väiksem kui tavamuldest. Saagiühiku kohta oli emissioon väiksem (biodünaamilises variandis) või võrdne.
- ▶ Thüneni Instituut ja Kasseli Ülikool: hinnati 528 uuringut, milles võrreldi mahe- ja tavapõllumajanduse mõjusid. Mahepõllumajandus edestas tavapõllumajandust järgmistes valdkondades: • veekaitse • mullaviljakus • elurikkus • kohanemine äärmuslike ilmastikutingimustega • lämmastiku tõhus kasutamine.

Kuidas kajastub mahepõllumajandus EL
ja Eesti strateegiates?

Euroopa Liidu rohelepe: Talust taldrikule strateegia ja elurikkuse strateegia

Ambitsioonikad keskkonnaeesmärgid 2030

- **Mahe üks olulisi lahendusi: suurendada mahepõllumaa osakaalu vähemalt 25%-ni**
- Vähendada keemiliste pestitsiidide kasutamist ja nendega seotud riski 50%
- Vähendada toitainete kadu vähemalt 50% ja väetiste kasutamist vähemalt 20%
- Vähendada antibiootikumide kogumüüki ELis 50%

Euroopa Liidu mahepõllumajandusliku tootmise arendamise tegevuskava 2021-2027

Tegevusvaldkonnad, mille raames on plaanitud kokku 23 tegevust:

- ▶ Mahetoodete nõudluse suurendamine ja tarbijate usalduse tagamine
- ▶ Mahepõllumajandusele ülemineku stimuleerimine ja kogu tarneahela arendamine
- ▶ Mahepõllumajanduse suurem panus jätkusuutlikusse

Tegevuskava ja lisainfo leiab Euroopa Komisjoni veebilehelt:
ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/et/IP_21_1275

PÕKA - Põllumajanduse ja Kalanduse arengukava aastani 2030

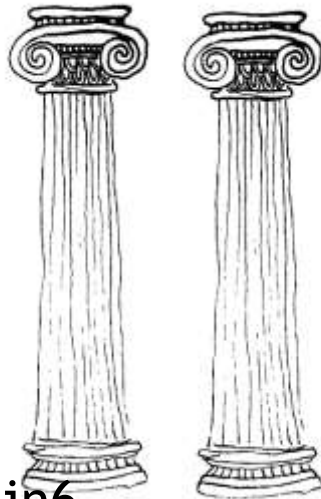
- ▶ Strateegiline eesmärk: Eesti toit on hinnatud ja maal on hea elada
- ▶ Üks eesmärke: Eesti tarbijad eelistavad ja tarbivad Eestis toodetud toitu
 - ▶ Üks mõõdikutest: Regulaarselt (vähemalt kord nädalas) mahetoitu tarbivate inimeste osatähtsus kasvab 9%lt (2018) 20%le (2030)
- ▶ Ühe riigipoolse mahetootmist edendava tegevusena tuleb välja töötada ja rakendada pilootprogrammid „Mahetoit lasteasutustes“

ÜPP 2021-2027 strateegiakava

► Otsetoetused:

- Ökokavad

► Maaelu poliitika:

- Keskkonna-, kliima- ja muud halduskohustused
- Natura 2000 toetused

Kokku 46 sekkumist
Kõik sekkumiselehed vt
<https://cloud.agri.ee/s/25g2qDN9tZABjn6>

Nõuetele vastavus + rohestamine =
tingimuslikkus

PLANEERITAVAD TOETUSED - SEKKUMISED

► Ökokavad

- Keskkonnasõbralik majandamine (sh aiandus)
- Tolmeldajate tugiala
- Ökoalad
- Ökosüsteemiteenuste säilitamine põllumaal
- Karjatatav püsirohuma
- **Mahepõllumajanduse ökokava (sh mahepõllumajandusele ülemineku toetus)**

► Keskkonna-, kliima jm majandamiskohustused

- Mulla- ja veekaitse
- Poollooduslike koosluste hooldamine
- Väärtusliku püsirohuma säilitamine
- Kohalikku sorti taimede kasvatamine
- Ohustatud tõugu looma pidamine
- Loomade tervist edendavate kõrgemate majandamisnõuete toetus
- Loomataudide kontrollprogrammide alase koostöö toetus
- **Mahepõllumajanduslik loomakasvatus**

Planeeritud toetused mahedale seisuga august 2021

- ▶ Mahepõllumajanduslik tootmine
 - ▶ Põllukülvikorras olevad kultuurid 132 €/ha
 - ▶ Köögivili 800 €/ha
 - ▶ Kartul, ravim- ja maitsetaimed, puuvilja- ja marjakultuurid 300 €/ha
 - ▶ Rohumaa, 0,2 LÜ 25 €/ha
- ▶ Mahepõllumajandusliku tootmisega alustamine + 10% kõrgemad määrad
- ▶ Karjatatav püsirohumaa, mahe - 11 €/ha
- ▶ KSM baas, mahe - 18 €/ha
- ▶ KSM baas aiandus, mahe - 40 €/ha

Planeeritud toetused mahedale seisuga august 2021

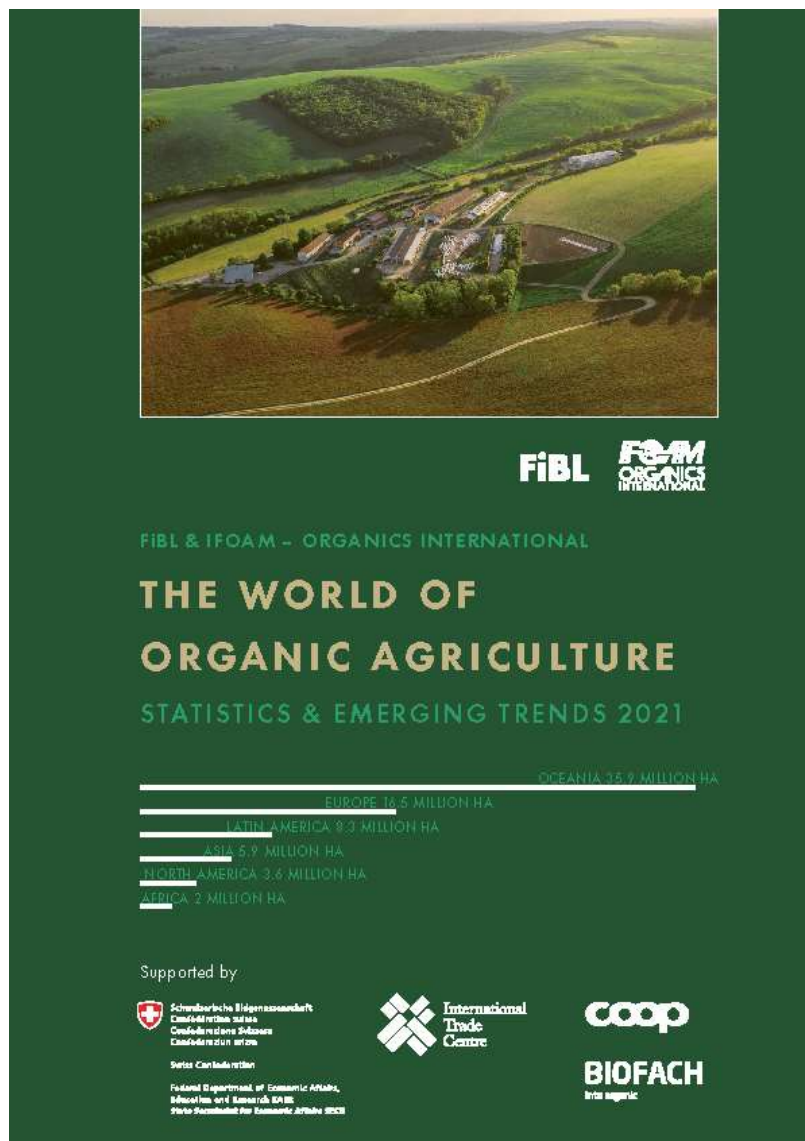
- ▶ Mahepõllumajanduslik loomakasvatus, € looma kohta
 - ▶ Piimalehm - 300
 - ▶ Ammlehm, muu veis - 85
 - ▶ Kuni 6 kuu vanune veis - 17
 - ▶ Lammas - 25
 - ▶ Kits - 25
 - ▶ Emis, kult - 183
- ▶ Nuum- või noorsiga - 105
- ▶ Küülik - 2
- ▶ Munakana - 6
- ▶ Broiler, muu kodulind - 7
- ▶ Vutt - 1
- ▶ Mesilaspere - 40

Rakendumine

- ▶ 2021 ja 2022 vaheaastad, kus jätkuvad eelmise perioodi nõuded
- ▶ Uus programm esitatakse 2022. a alguses Euroopa komisjonile
- ▶ Rakendub 2023

Mahepõllumajandus maailmas ja Eestis

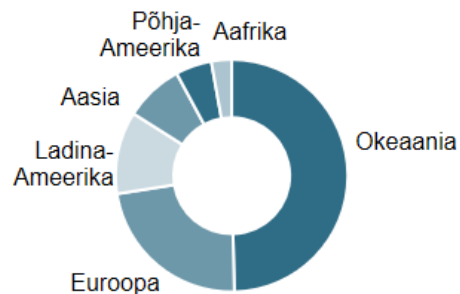
Mahepõllumajandus maailmas 2019

- ▶ <https://www.organic-world.net/yearbook/yearbook-2021.html>
- ▶ <http://statistics.fibl.org/>

Maailmas
72,3 mln
ha

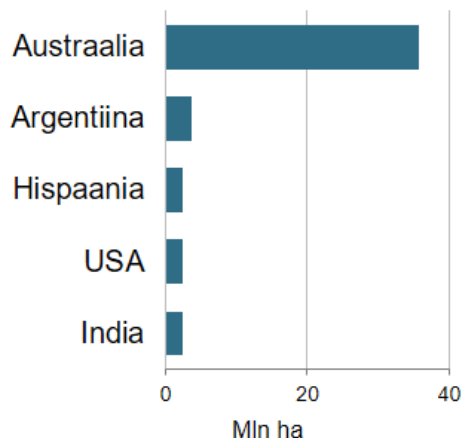
Sellest Okeaanias on
35,9 mln ha, Euroopas
16,5 mln ha ja Ladina-
Ameerikas 8,3 mln ha.

Mahepõllumajandusmaa
jagunemine riigiti 2019

Austraalias
35,69 ha

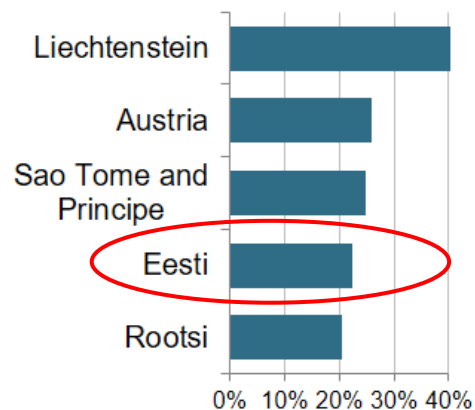
Kümne riigi mahemaad
moodustavad 78% kogu
maailma mahemaadest.

Viis suurima
mahepõllumajandusmaa
pinnaga riiki aastal 2019

1,5%
maailma
põllumajan
dusest on
mahe

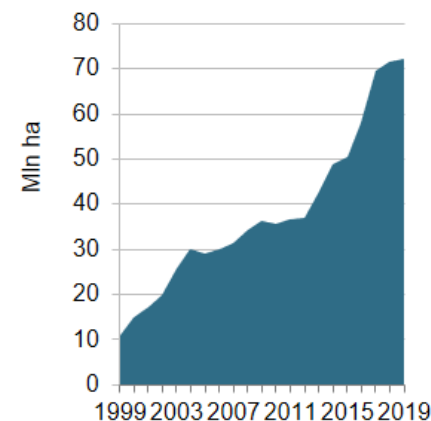
16 riigis on rohkem kui
10% põllumajandusmaast
mahe.

Top 5 riiki 2019. aastal, kus
rohkem kui 10% põllumaast on
mahe

+555%
mahemaa
kasv alates
1999

Aastal 2019 suurenes
mahemaa pind 1,1 mln
ha võrreldes 2018.
aastaga.

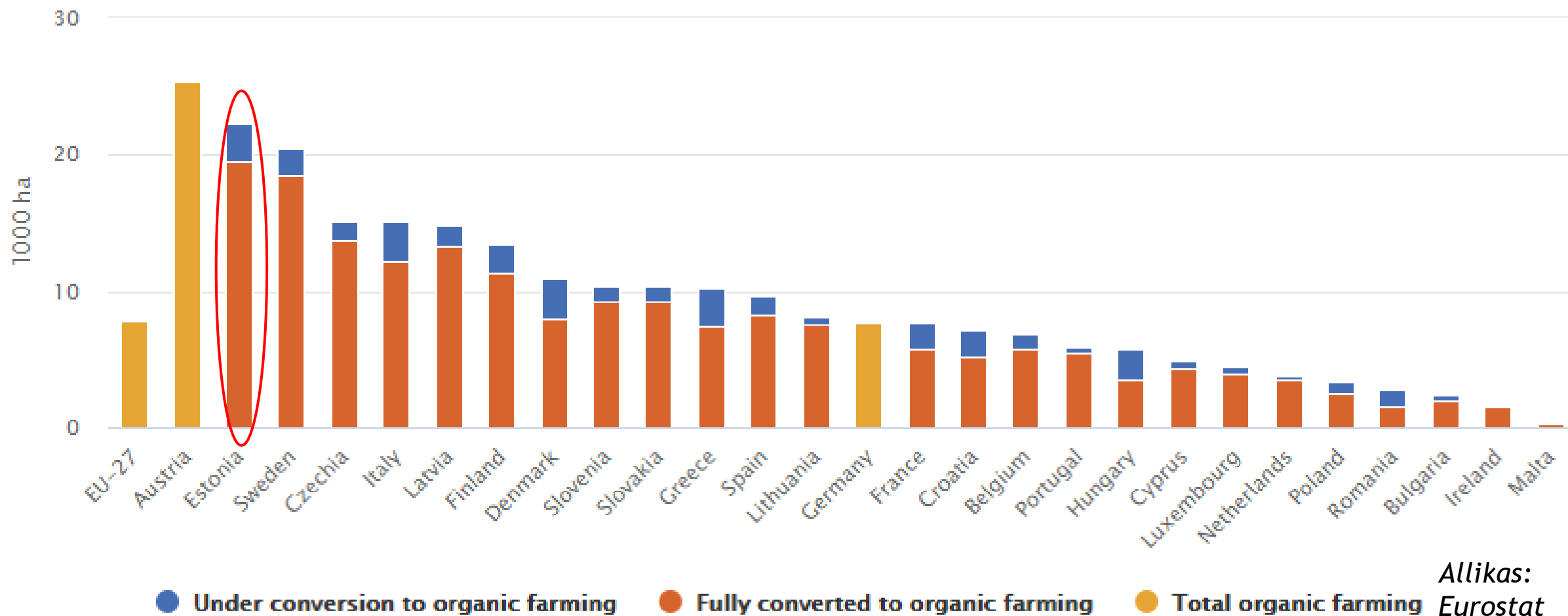

Mahepõllumajandusmaa
kasv aastatel 1999-2019

Mahemaa osakaal EL riikides 2019

Share of organic area in total utilised agricultural area (UAA), by country, 2019

Source: Eurostat (online data codes: org_cropar and apro_cpsh1)

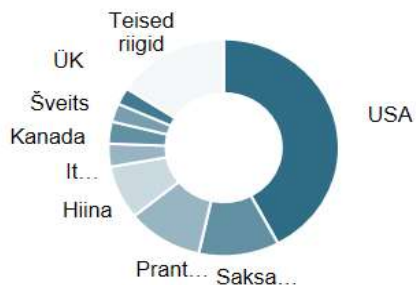

Allikas:
Eurostat

Mahetoodete jaemüük 2019

Maailm
üle 106
miljardi euro

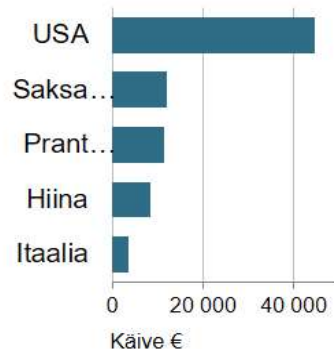
Suurim ühisturg on USAs (44,7 mld €), järgnevad EL (41,4 mld €) ja Hiina. Regioonidest on esikohal Põhja-Ameerika (48,2 mld €), järgnevad Euroopa (45 mld €) ja Aasia.

Ülemaailmne jaemüügi
maht riigiti 2019

Põhja-
Ameerika
48 miljardit €

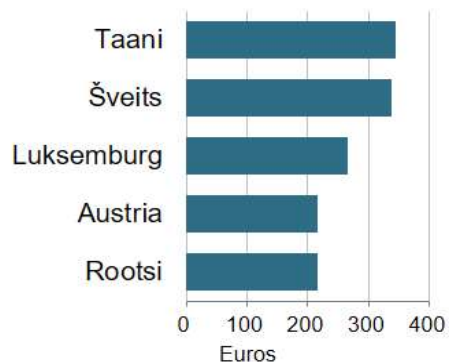
Suurima mahetoodete turuga riigid on USA (44,7 mld €), Saksamaa (11,9 mld €), Prantsusmaa (11,3 mld €) ja Hiina (8,5 mld €).

Suurimad mahetoodete
turuga riigid 2019

344 € kulutati
elaniku kohta
Taanis ja 338 €
Šveitsis

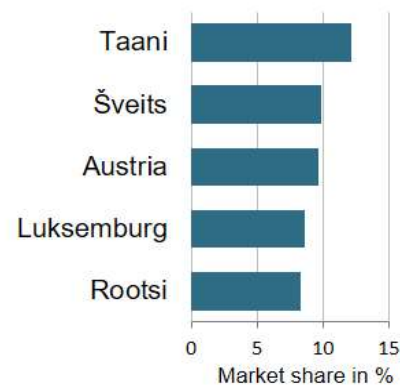
Taanis ja Šveitsis on enim mahetoodete tarbijaid elaniku kohta, järgnevad Luksemburg, Austria ja Rootsi.

Riigid, kus on kõige suurem mahetoodete tarbimine elaniku kohta 2019

12,1%
kogu Taani
toiduturust
on mahe

Mahetoodete suurim osakaal kogu turust on Taanis, Šveitsis, Austrias, Luksemburgis ja Rootsis.

Viis riiki, kus mahetoodete turuosa on suurim kogu toiduturust 2019

MAHEPÕLLU- MAJANDUS EESTIS

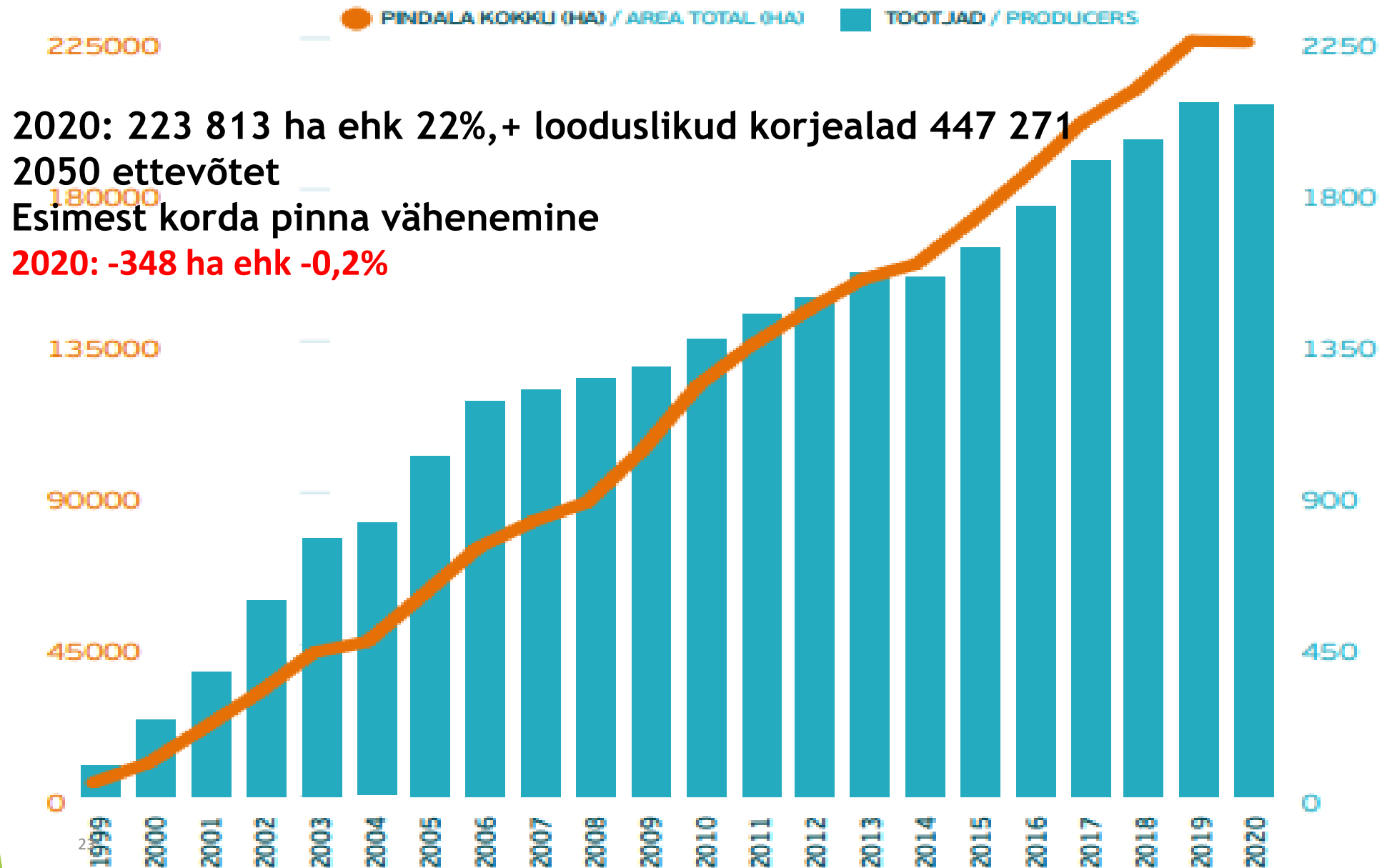
ORGANIC FARMING IN ESTONIA 2020

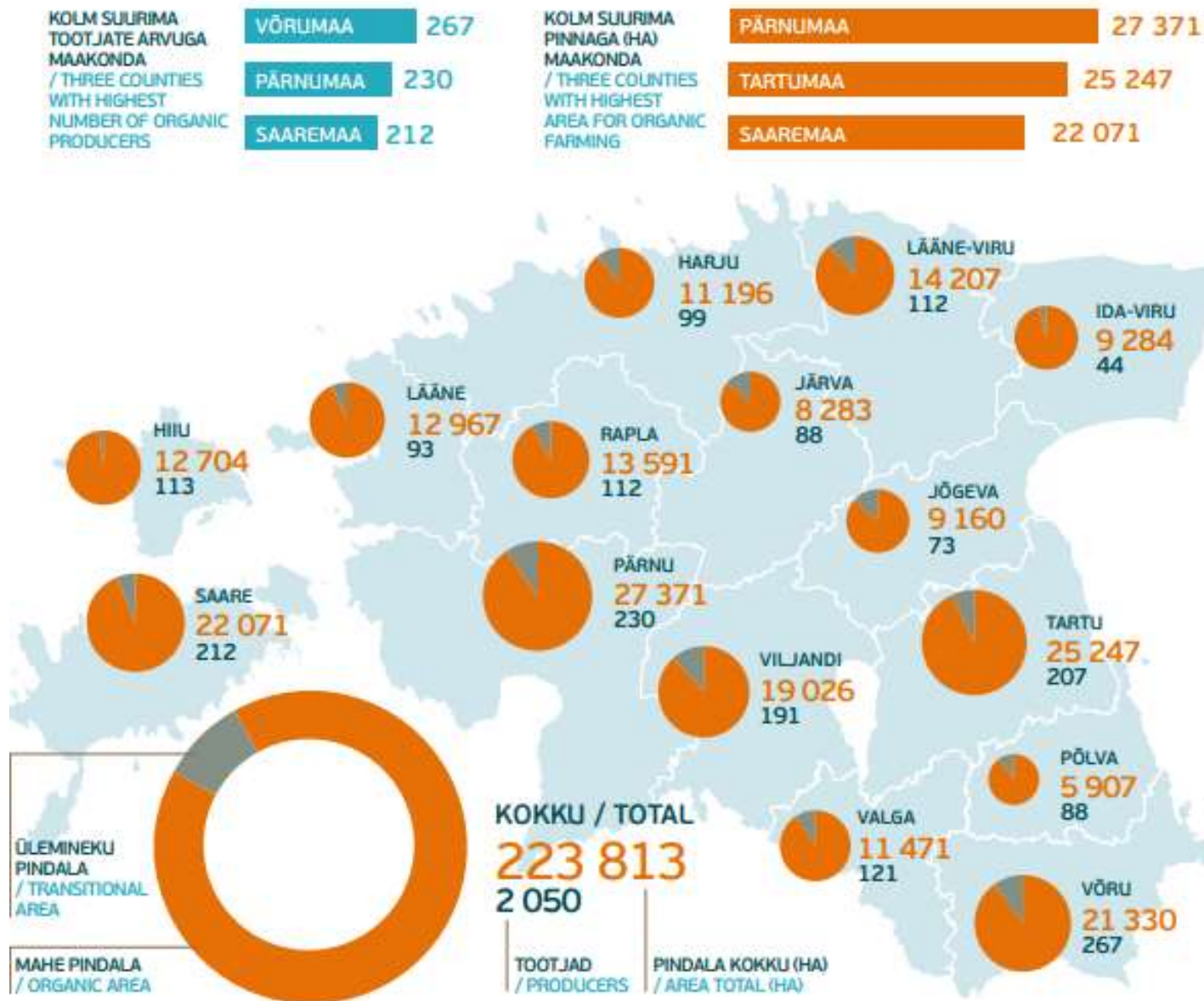
Link trükisele:

[http://www.maheklubi.ee/upload/Editor/
mahe_eestis_2020.pdf](http://www.maheklubi.ee/upload/Editor/mahe_eestis_2020.pdf)

Mahepõllumajandusmaa ja mahetootjad Eestis 1999-2020

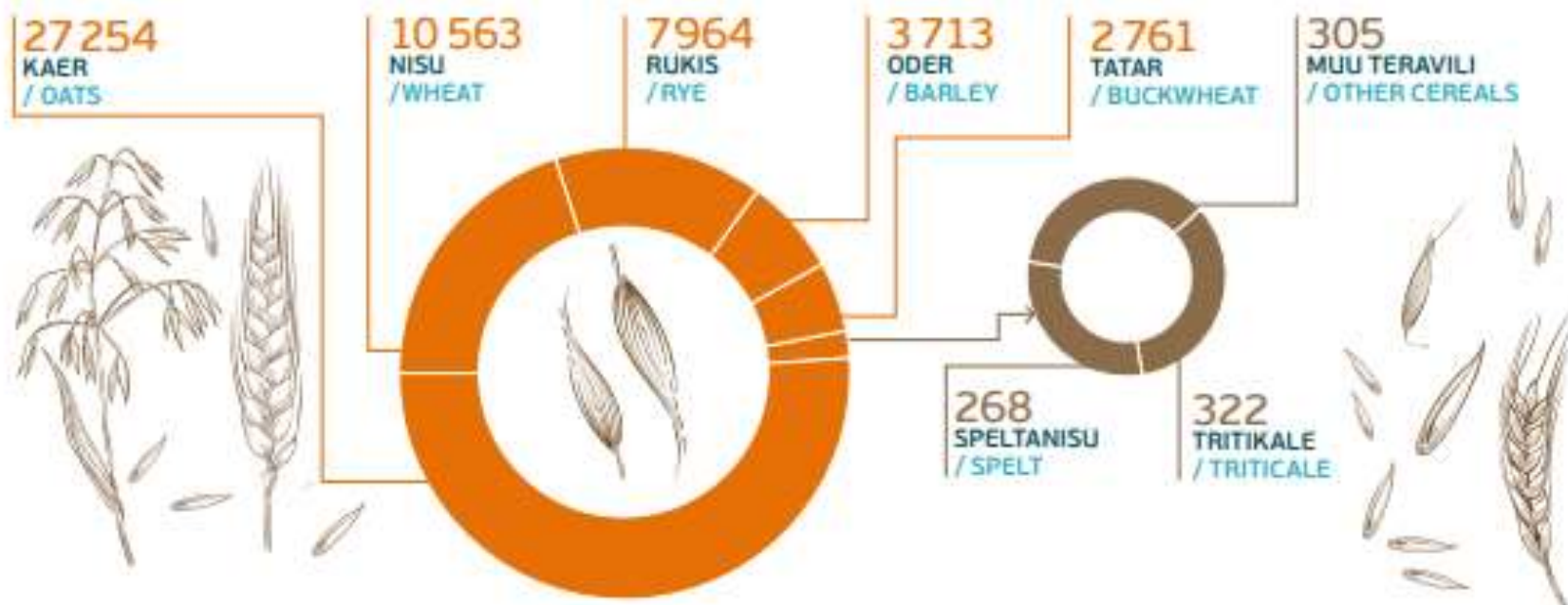
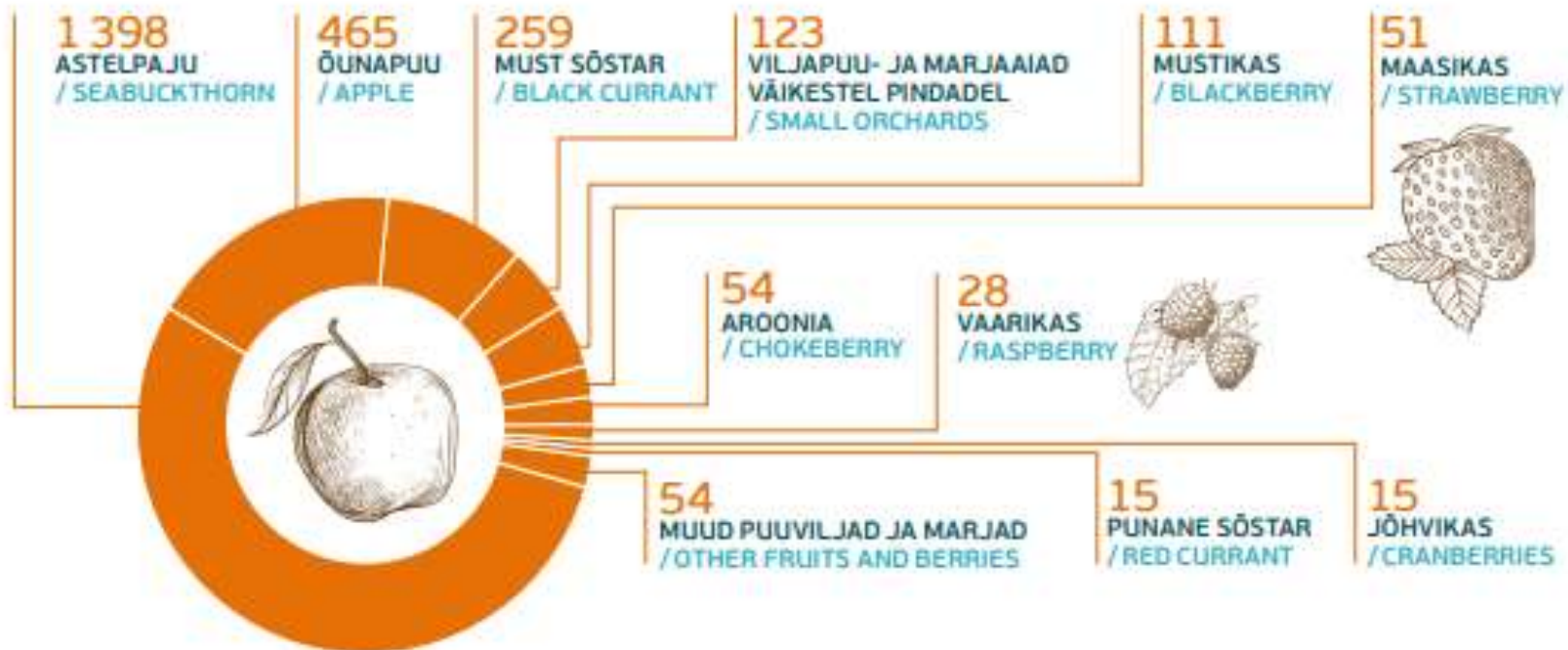

Maetootmisega tegelevate ettevõtete ja mahe-põllumajandusmaa paiknemine Eestis maakonniti 2020

Mahepõllumajanduslik taimekasvatus 2016-2020

Näitaja	2016	2017	2018	2019	2020
Püsirohumaa	82 684	82 209	88 026	97 721	93 896
Lühiajaline rohumaa	33 362	35 102	39 518	47 982	47 880
Teravili	34 318	39 112	45 634	53 935	53 150
Kaunvili	7 206	9 058	9 526	8 544	9 477
Raps, rüps	4 006	4 834	4 734	4 812	5 412
Kartul	203	153	142	132	158
Avamaaköögivili	95	211	217	126	198
Maasikas	35	40	49	57	51
Viljapuu- ja marjaaed	2 008	2 384	2 450	2 547	2 522

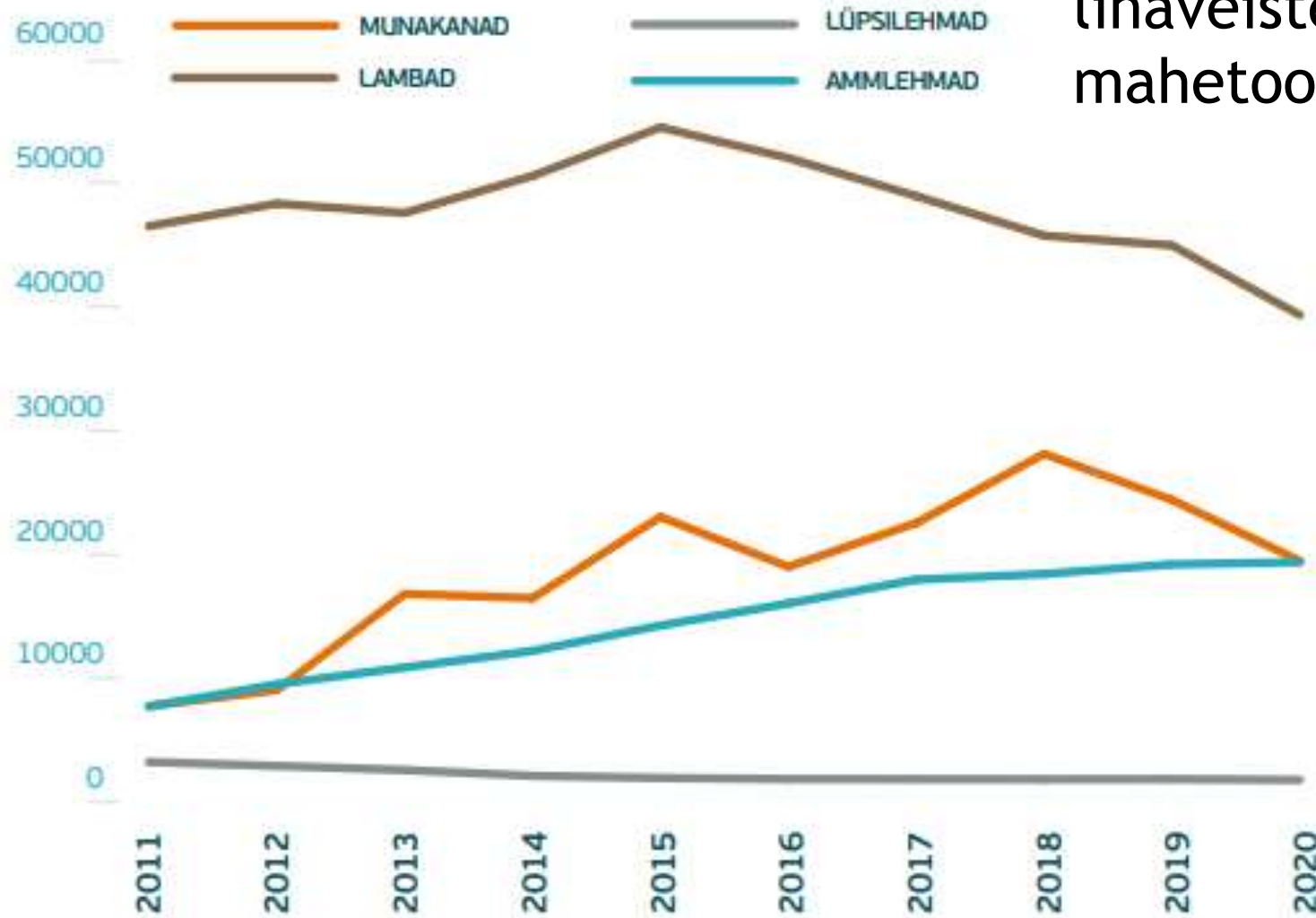

Mahe- taimekasvatus 2020

66% kogu kaerast mahe
84% kogu tatrast mahe

Maheloomakasvatus 2011-2020

Ligikaudu pooled Eesti
lammastest ja
lihavesistest
mahetootmises

Lambad 39318
Munakanad >6kuu 19086
Ammlehmad 19380
Lõpsilehmad 1811

Mahepõllumajanduslik loomakasvatus 2016-2020

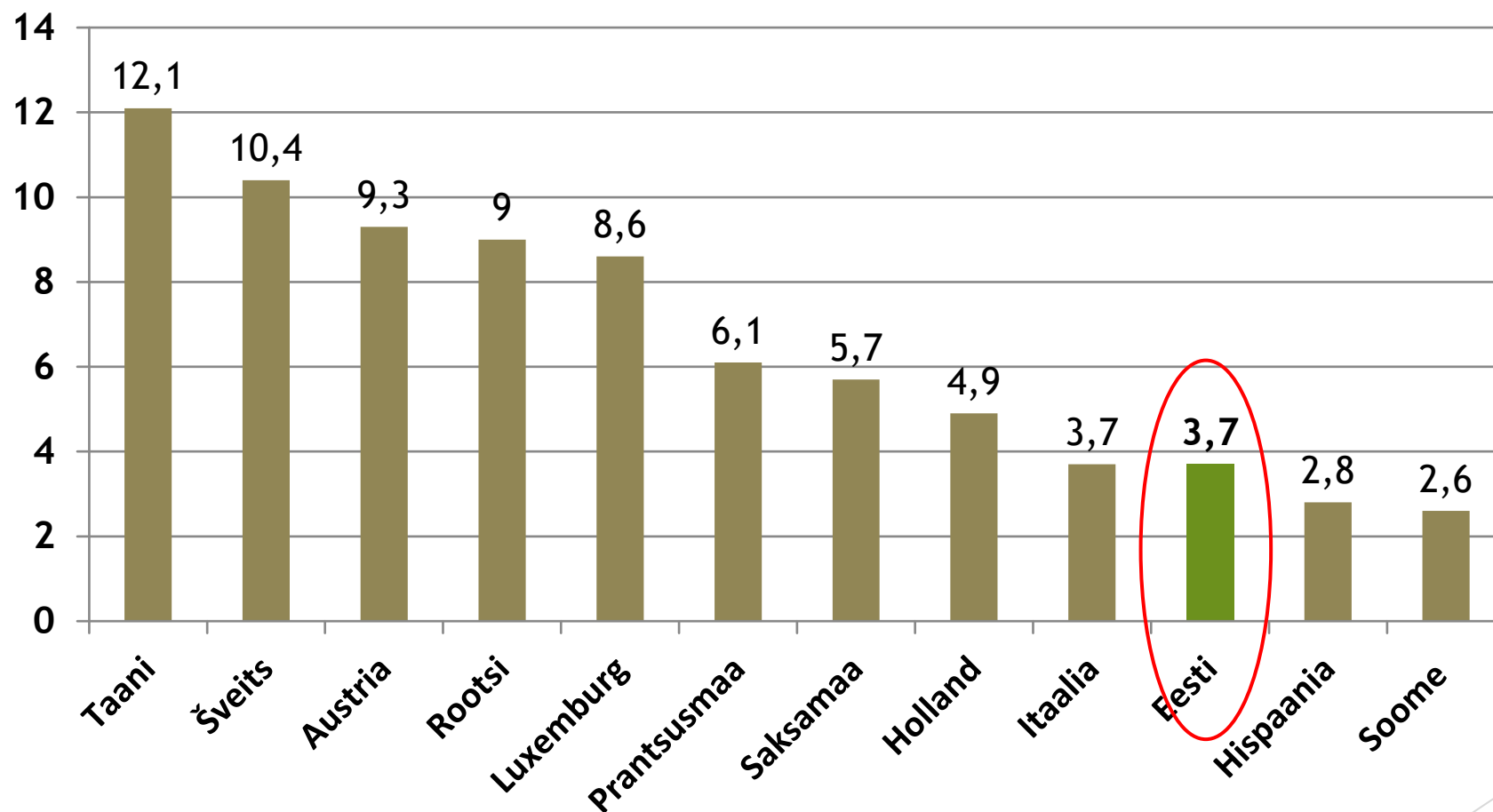
Näitaja	2016	2017	2018	2019	2020
Veised	44 675	48 303	50 403	51 921	52 062
sh lihaveise ammlehmad	16 045	17 971	18 429	19 203	19 380
sh piimalehmad	1 881	1 869	1 861	1 872	1811
Lambad	51 999	48 931	45 724	44 948	39 318
Kitsed	1 629	1 675	1 878	1 515	1462
Sead	681	525	534	711	732
Munakanad	26 338	25 036	37 962	36 727	38 797
Kanabroiler	6 171	8 494	7 868	5 198	8192
Küülikud	2 930	512	551	509	334
Mesilaspered	2 717	2 775	2 461	2 705	2869

- 25%

Mahetöötlemine

- ▶ 2020. a 185 töötajat, enamik neist väiketöötajad
- ▶ Neist 54 on ühtlasi mahetootjad
- ▶ Töödeldi kõiki peamisi tootegruppe - piima, liha, teravilja, marju, puu- ja köögivilju ning maitse- ja ravimtaimi
- ▶ Töödeldud toodangu maht suurenes 27%

Mahetoidu osa Eesti jaeturul 2019 (%)

2019. a - 61,8 mln eurot (ca 3,7%)
Sh kodumaine mahetoodang ca 30%

Allikas FiBL 2021

Eesti mahetoidu jaeturg

- ▶ Kodumaiste mahetoidukaupade ja -jookide müügikäive (EKI hinnang):
 - ▶ 2017. a - vähemalt 10,5 mln eurot
 - ▶ 2018. a - vähemalt 16,4 mln eurot
 - ▶ **2019. a - vähemalt 18,5 mln eurot**
- ▶ Kõigi mahetoidukaupade jaeturumaht (EKI hinnang):
 - ▶ 2017. a - 41,8 mln eurot
 - ▶ 2018. a - 54,6 mln eurot (ca 3,4%)
 - ▶ **2019. a - 61,8 mln eurot (ca 3,7%)**
- ▶ EKI uuringu andmetel müüdi jaekaubanduses kodumaiseid mahetooteid:
 - ▶ 2018. a vähemalt 1695 toodet
 - ▶ 2019. a vähemalt 1779 toodet
 - ▶ **2020. a vähemalt 1931 toodet**

Parima mahetootja ja -toote konkurss

2020 konkursside võitjad Juhan Kanemägi (Õun Drinks), Sandro Batisto Rossi (Eco Flora) ja Harro Rannamets (Ehe Mesi).

Mahepõllumajanduse Koostöökogu: maheorganisatsioonide esindusorganisatsioon asutatud 2006. a

15 liiget: Eesti Mahepõllumajanduse SA, MTÜ Ökoloogiliste Tehnoloogiate Keskus, SA Eesti Maaülikooli Mahekeskus, MTÜ Eesti Biodünaamika Ühing, MTÜ Harju Mahetootjate Ühing, MTÜ Hiiumahe, MTÜ Läänemaa Mahetootjate Selts, MTÜ Saare Mahe, MTÜ Virumaa Mahetootjad, TÜ Lõuna-Eesti Toiduvõrgustik, TÜ Wiru Vili, MTÜ Liivimaa Lihaveis, MTÜ Mahetootjate Nõu- ja Jõukoda, MTÜ Maheklaster, Eesti Lamba- ja Kitsekasvatajate Liit

Mahepõllumajanduse Koostöökogu on esindatud MAK 2014-2020 seirekomisjonis, PÕKA juhtkomisjonis, ÜPP strateegiakava 2021-2027 ettevalmistavas juhtkomisjonis, PMANis, MEM teadmussiirde komisjonis, MES nõuandeteenistuse nõuandvas nõukojas ja PTA Kliendinõukojas

Mahepõllumajanduse regulatsioonid ja märgistamine

Kuidas on mahepõllumajandus reguleeritud?

- ▶ Euroopa Liidu määrused, mis on kohustuslikud kõigis EL riikides (baastase). 1.1.2022 rakendub uus mahemääruste pakett
- ▶ Nõuete täitmist kontrollivad kas era- või riiklikud kontrollasutused
- ▶ Erakontrollasutustel on võimalik kehtestada täiendavaid nõudeid

Mis muutub mahetootjale uue mahemäärusega?

- ▶ Mahetootmise nõuete osas suuri muutusi pole, suund on erandite ja tavatootmisest pärit sisendite kaotamisele - aga see ei juhtu kohe
- ▶ Oluliselt täienevad linnukasvatuse nõuded, lisanduvad küülikukasvatuse ja hirvekasvatuse nõuded
- ▶ Lisatud on teatud nõuded nt soola, mesilasvaha, mate tee jm märgistamiseks mahedana
- ▶ Mõnevõrra on täienenud/muutunud lubatud ainete nimekirjad
- ▶ Muudatusi on ka arvestuse pidamise nõuetes
- ▶ Koostöös PTAga valmib uus mahenõuete selgitus tootjatele

Mahepõllumajanduse järelevalve

- ▶ Põllumajandus- ja Toiduamet (alates 01.01.2021)
- ▶ <https://pta.agri.ee/pollumehele-ja-maaomanikule/mahepollumajandus>
- ▶ EE-ÖKO-03
- ▶ Iga-aastane kohapealne korraline kontroll, lisaks riskipõhised kontrollid
- ▶ Kontrolli tulemuste kohta liigub info PRIAle
- ▶ Iga-aastane riigilõiv järelevalvetoimingute eest

Nõusolekud PTAlt taimekasvatuses

- ▶ Keemiliselt töötlemata mittemahepõllumajanduslikult toodetud seemne ja taimse paljundusmaterjali kasutamine.
- ▶ Maade üleminekuaja lühendamine.

Maa üleminekuaja lühendamise taotlust saab esitada 1. aprillist kuni 31.oktoobrini. Maad saab lühendada rohumaadel, mis on olnud kasutuses rohumaana 3 viimast aastat ja mahepõllumajanduses lubamatuid aineid ei ole kasutatud. Lühendatav ala ei tohi olla üles haritud enne kohapealset kontrolli.

Maa üleminekuaja lühendamine

Kui rohumaa on ettevõttes olemas enne 15. juunit

Kui maade üleminekuaja lühendamise **taotlus esitatakse enne 15. juunit**, siis lühendamise otsus antakse lühendamise taotluse esitamise kuupäevast.

Kui maade üleminekuaja lühendamise **taotlus esitatakse peale 15. juunit**, siis antud aastal jääb maa **esitatud üleminekusse**, lühendamise positiivne otsus hakkab **kehtima järgmise aasta 1. aprillist**.

Kui rohumaa lisandub ettevõttesse peale 15. juunit

Kui sellele maale esitatakse maade üleminekuaja lühendamise taotlus, siis antud aastal jääb maa **mittemahedaks**, lühendamise positiivne otsus hakkab kehtima **järgmise aasta 1. aprillist**.

PTA teavitamine

- ▶ Teatud tegevuste puhul tuleb PMAd nendest teavitada:
 - ▶ vähemalt 7 päeva enne kavandatud muudatuse tegemist;
 - ▶ hiljemalt 7 päeva jooksul muudatuse toimumisest arvates, kui muudatus toimus isiku tahtest sõltumata, märkides ära selle tekkimise asjaolud;
 - ▶ ettevõtte valduse ülemineku korral 14 päeva jooksul valduse üleminekust arvates (teavitab valduse saaja, kes soovib jätkata tegutsemist mahepõllumajanduse valdkonnas).
- ▶ Teavituse saab esitada läbi kliendiportaali, digiallkirjastatuna e-postiga või paber kandjal PMA maakonna keskustesse (vormi leiab PMA kodulehelt).
- ▶ Täpsemalt vaata *Mahepõllumajanduse nõuete selgitus tootjale, lk 12*
http://www.maheklubi.ee/upload/Editor/Mahenouete_selgitus_2018.pdf

Andmed ja vormid taimekasvatustevõttes

- ▶ Ettevõtte mahepõllumajanduslikule tootmisele ülemineku plaan.
- ▶ Põlluraamat.
- ▶ Külvikorraplaan.
- ▶ Kõik raamatupidamise dokumendid sh ostu/müügi dokumendid (arved) alates tunnustamise taotluse esitamisest.
- ▶ Ostetud seemne pakendid ja etiketid.
- ▶ Lepingud kolmandate osapooltega.
- ▶ Tootmise sisendite ja väljundite (ost, tootmine, kasutamine, müük, jääk) arvestus.
- ▶ Vabas vormis fikseeritud puhastustoimingute kirje ja info kasutatud puhastusvahendite kohta.
- ▶ Kuivatipäevik ja laoraamat.

Levinumad rikkumised taimekasvatuses

- ▶ Kasutatud on teise ettevõtte sertifitseerimata seemet.
- ▶ Kasutatud on tavapõllumajanduslikku sertifitseeritud seemet ning ei ole küsitud nõusolekut kui andmekogus on mahedana samal liigil sort olemas.
- ▶ Eristatavus taimekasvatuseks kasutataval maal.
- ▶ Erinevas üleminekus kultuuride saagi ladustamisel ei ole eristatavus tagatud.
- ▶ Põlluraamatu sissekanded on puudulikud.
- ▶ Puudub arvestus toodetud ja turustatud saaduste kohta.
- ▶ Puudulik taimekasvatussaaduste märgistamine.
- ▶ Kolmandate osapooltega lepingud sõlmimata (kuivatamine, sorteerimine, ladustamine, sh mesilasvaha käitlemine).
- ▶ Tavapõllumajanduslikust tootmisest pärit pritsi, kombaini, külviku kasutamise korral puhastustoimingud fikseerimata.

Nõuete rikkumised

- ▶ Kui nõudeid on rikutud, kuid annab viia vastavusse, siis järgneb ettekirjutus, milles antakse aeg nõude täitmiseks, teostatakse järelkontroll.
- ▶ Kui rikkumist ei saa nõuetega vastavusse viia, hinnatakse rikkumise tõsidust skaalal (0)1-4.
- ▶ Infosüsteemi kaudu on rikkumiste info kättesaadav PRIA-le, 1-4 tähendab, et mahetoetuse summat võidakse teatud % osas vähendada.
- ▶ Raskete tahtlike rikkumiste korral on võimalik tunnistada ettevõtte tunnustamise otsus kehtetuks. Juhul kui ei esitata jätkamise dokumente ning ei tasuta riigilõivu, võib PMA samuti tunnustamise otsuse kehtetuks tunnistada. See võib omakorda tuua kaasa ka toetuse tagasinõude.

Mahetoodangu andmete esitamine

- ▶ Iga aasta 1. veebruariks tuleb PMAle esitada eelmise kalendriaasta kohta (vastava tegevuse olemasolul):
 - ▶ üleminekuaja läbinud põllumajandusmaal kasvatatud põllumajanduskultuuri, seente ja katmikkultuuri saagi kogused;
 - ▶ mitteharitavalt alalt korjatud taimede või seente kogused;
 - ▶ üleminekuaja läbinud loomadelt saadud loomakasvatussaaduste kogused ning ettevõttes peetud üleminekuaja läbinud loomade arv liikide ja vanusegruppide kaupa 31. detsembri seisuga;
 - ▶ üleminekuaja läbinud mesilasperedelt saadud mesindussaaduste kogus ja üleminekuaja läbinud mesilasperede arv 31. detsembri seisuga;
- ▶ Andmed esitatakse kliendiportaali kaudu või digiallkirjastatuna e-postiga PMA maakonna keskustesse.

Mahepõllumajanduse register

- ▶ <https://portaal.agri.ee/avalik/#/mahe> - mahetootjad
- ▶ <https://pta.agri.ee/pollumehele-ja-maaomanikule/mahepollumajandus/alustajale-ja-jatkajale> - mahetöötledajad, pakendajad, turustajad
- ▶ <https://jvis.agri.ee/jvis/avalik.html#/toitKaitlemisettevotedparing> - Toidukäitlejate register, kust leiab mahetoitlustajad

PÕLLUMAJANDUS- JA TOIDUAMET

Maaparandus

Mahepõllumajandus

Taimekaitse / Plant protection

Väetiseregister

Taimetervise register

Sordid / Varieties

Ettekirjutused

Mahepõllumajanduse tootjad

▼ Ülevaatlük statistika

Kliendi nimi	
Kliendi isiku-/äriregistri kood	
Maheregistri kood	
Taotluse esitaja nimi	
Maakond	
Tegevusala	Otsi
Tegevusalaga alustamise kuupäev	
Registrikande number	
Põllumassiivi number	
Katastrinumber	

Loomagrupp	Otsi
Loomagrupi staatus	Otsi
Loomade arv alates	
Loomade arv kuni	
Põllu kultuur	Otsi
Põllu staatused	Otsi
Ettevõtte pindala alates	
Ettevõtte pindala kuni	
Korje	Otsi

Tühjenda väljad

Otsi

Mahetoidu märgistamine

Viidet mahedale tootenimes (müüginimetuses) ja logo võib kasutada:

- ▶ saadused on kasvatatud mahepõllumajandusele **üleminekuaja** (2 või 3 aastat) **läbinud** maal või pärinevad üleminekuaja läbinud loomadelt.
- ▶ **töödeldud mahetoidus on vähemalt 95% põllumajanduslikke koostisosi mahedad** (ülejäänud 5% lubatud koostisosade loetelust, vt Komisjoni määrus (EÜ) nr 889/2008 lisad VIII ja IX).

Kontrollasutuse kood

EE-ÖKO-03

Eesti põllumajandus

Päritolutähis

Euroopa Liidu logo - kohustuslik

Eesti riiklik ökomärk - vabatahtlik

NB: Nii arvetel kui ka saatelehtedel on kohustuslik kasutada PTA koodi EE-ÖKO-03

Nõuete selgitus tootjale

- ▶ Juhendmaterjal mahepõllumajanduse nõuete kohta (2018)

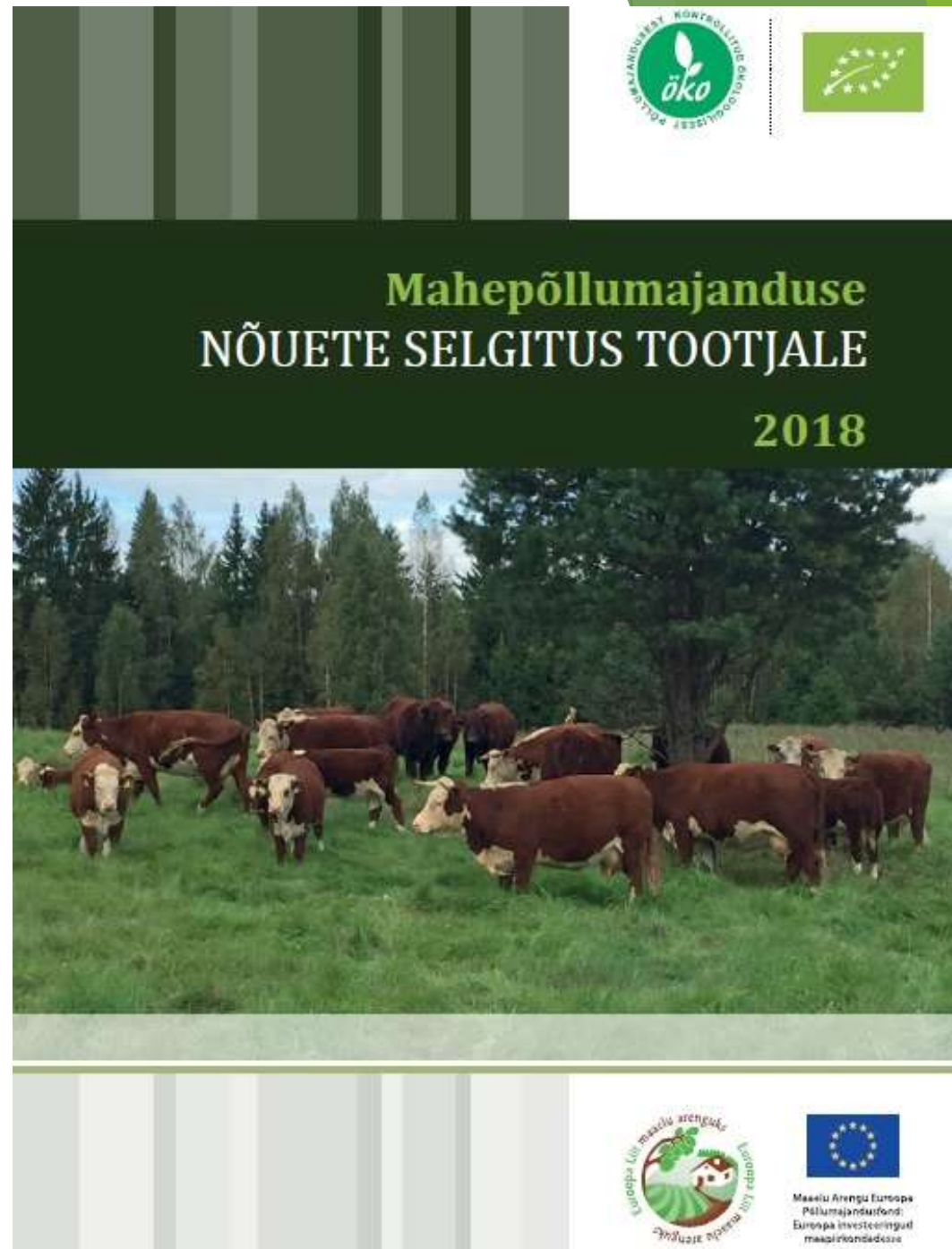
- ▶ Elektrooniliselt:

www.maheklubi.ee Tootja > Materjalid > Nõuete selgitus tootjale

http://www.maheklubi.ee/upload/Editor/Mahenouete_selgitus_2018.pdf

Uus mahepõllumajanduse määrus rakendub 2022, uus nõuete selgitus

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/ET/TXT/PDF/?uri=CELEX:02018R0848-20201114&from=ET>

Info:

- ▶ Mahepõllumajanduse portaal
www.maheklubi.ee
- ▶ Uudised ja lingid
[Maheklubi Facebookis](#)
- ▶ Maaeluministerium
<https://www.agri.ee/et/eesmargid-tegevused/mahepollumajandus>
- ▶ PTA
<https://pta.agri.ee/pollumehele-ja-maomanikule/mahepollumajandus>

maheklubi

Tootjale Töötlejale Tarbijale Toitlustajale Turustajale

otsi

- › Mahepõllumajandus
- › Kust mahetoitu osta?
- › Mahetoidu märgistus
- › Uudised
- › Sündmused, koolitused
- › Mahepõllumajanduse Koostöökogu
- › Õigusaktid, järelvalve, riigiasutused
- › Uuringud, projektid
- › Lingid
- › Mahepõllumajanduse Leht
- › Teadmussirde programm

Sündmused

« Detsember 2016 »						
E	T	K	N	R	L	P
			1	2	3	4
5	6	7	8	9	10	11
12	13	14	15	16	17	18
19	20	21	22	23	24	25
26	27	28	29	30	31	

Mahetoit - hea sinule, hea loodusele

Miks eelistada mahetoitu?

- › Mahetoit on tervislik, sealt võib leida rohkem vitamiine, antioksüdante ja organismile vajalikke mineraalaineid kui tavatoidust.
- › Mahetoit ei sisalda organismile kahjulikke sünteetiliste taimekaitsevahendite jääke. Samuti pole mahetoidus päriikult muundatud organisme (GMO) ega nende saadusi.
- › Mahetoidus pole kunstlikke värv- ja lõhnaaineid ega kauast säilimist soodustavaid aineid, mis võivad põhjustada mitmesuguseid tervisehäireid.

› Loe edasi siit

Viimased uudised

Maheteravilja õpiring - innustav ettevõtlikkus, uute lahenduste otsimine ja leidmine
06.12.16.
Mahepõllumajanduse pikaajalise teadmussirde programmi raames oli tootjatel võimalus üksteiselt saada väärt kogemusi teraviljakasvatuse õpiringis.

Mahetootjate Nõu- ja Jõukoda tuleb mahetootjale appi
06.12.16.
Mahetootjate abistamiseks on loodud uus organisatsioon Mahetootjate Nõu- ja Jõukoda, mis aitab tootjat.

The background features abstract, overlapping green geometric shapes, primarily triangles and polygons, in various shades of green, creating a modern and dynamic visual effect.

Täna tähelepanu eest!